

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Υπό έγκριτον καλλιτέχνης, ήτις μετά μακράν έν Εύρώπη διαμονήν επέστρεψε εις Αθήνας, έλάβομεν την εξής επιστολήν, θύγονσαν ζήτημα σπουδαιότατον διά τοὺς παρ' ήμιν καλλιτέχνας.

Αξιότιμε κύριε διευθυντά,

Ίδού με καί πάλιν εις τὰς κλεινὰς Αθήνας.. Η έν· χαριστοίς μου ύπηρξε μεγάλη· μὴ ἔχονσα όμως ποῦ τὸν δοκίβαντα στήσαι, ἀρχίζω νὰ ἀπογοητεύομαι. Δέν εἶναι ἔλλειψις μεγάλη εις τὰς Αθήνας, τήν κοιτίδα τῶν Ὁραίων τεχνῶν, νὰ μὴ ὑπάρχον ἐργαστήρια καλλιτε· χνῶν;

Οἱ προνομιοῦχοι φιλοξενοῦνται εις τὸ Πολυτεχνεῖον ἢ τὸ Ζάππειον οἱ λοιποὶ τί κάμουν; Πῶς δέν διεμαρτυ· ρήθησαν ποτέ; Πῶς δέν... ὑψωσαν φωνήν; Τὸ κάμω λοιπὸν ἐγὼ δι' ὑμῶν, ἐλπίζονσα ὅτι ὡς διευθυντὴς καλ· λιτεχνικοῦ περιοδικοῦ, εἶσθε ὁ ἀρμοδιώτερος. Πρέπει διὰ κάθε τρόπον νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἰδέα εις ἐκεί· νους οἱ ὅποιοι κτίζουν ἢ διορθώνουν σπήτια, ὅτι ἐκτὸς τῶν φούρων καὶ χασάπικων τὰ ὅποια ἀπαι· τοῦν κάποιαν ἰδιαίτερον ἀρχιτεκτονικήν (!), εἰμποροῦν νὰ κτίζουν καὶ ateliers διὰ καλλιτέχνας. (Μετεγερσί· σθην τήν λέξιν χασάπικα, διότι ἡ λέξις κρεοπωλεῖα θὰ ἦτο πολὺ λεπτέπλεπτος διὰ τὰ ὑπάρχοντα). Εἶναι αἰσχος, τώρα μάλιστα ποῦ ἡ Ἑλλάς ἐμεγάλωσε καὶ θὰ μεγαλώσῃ ἀκόμη... νὰ ὑπάρχουν ἐν μέσῃς Αθήναις αὐτὰ τὰ στήματα τοῦ βραββαρικοῦ ζυγοῦ μὲ προτειταμένα τοιγέλια ποῦ φωνάζουν διαρκῶς ξελαονγγιζόμενα «ὁ Τοῦρκος πέρας' ἀπὸ δῶ!» Καλά, τὸ εἰξεύρομεν: τὸ γράφει ἡ ἱστορία· πρέπει όμως διαρκῶς νὰ ἤμεθα ὑπο· χρεωμένοι νὰ τὸ βλέπομεν ἐμπρὸς μας; Δέν μᾶς τιμᾷ καθόλου, καθόλου. Αἱ κυραὶ Αῖθῆναι ἐφόρεσαν μίαν Παριζιάνικην ἢ Παριζιανίζονσαν ντοναλέττα, ἀλλ' ἐλη· σμόνησαν τὰ τασορύχια εις τὰ πόδια των, καὶ τὸ σαλ· βάρι... «Ὁψ'! ποῖος θὰ τὰ παρατηρήσῃ! τὸ φόρεμά μου εἶναι τόσο πλούσιο ποῦ τὰ σκεπάζει ὅλα: ἔπειτα ἔχω τὸσον ὠραῖα στολίδια ποῦ ἐπισύρουν τήν προσοχήν».

— Δημονεῖ ὅτι χορεύει, παίζει τέννις, παροδρομεῖ, ἱπ· πνεύει, κινηγᾷ, δέχεται ἐπισήμους, τήν ἐπισκεπτιοῦνται ξένοι δημοσιογράφοι καὶ συγγραφεῖς, τήν ἐξονυχίζουν, καὶ κάθονται καὶ γράφουν περιγραφὰς καὶ βιβλία. Οἱ φίλοι της, θαμβωμένοι ἀπὸ τὰ φρονικά της κάλλη, καὶ ἀπὸ τήν αἴγλην ποῦ χίνει γύρω της ἡ εὐγενὴς της κα· ταγωγή, τῆς πλέκουν ἐγκώμια, κρύπτοντες εις τὸ βάθος τῆς καρδιάς των κάποιαν ἀπογοήτευσιν ἣν δέν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ αἰσθάνωνται. Αὐτὸ τήν κολακεῖ, τήν ἀπατᾷ, καὶ δέν φροντίζει νὰ ραφιναρισθῇ, καὶ νὰ πετάξῃ ἀπ' ἐπάνω της πᾶν ὅ,τι δέν εἶναι ἀρμονικόν μὲ τὸ σύ· νολόν της.

Νὰ ἀπαγορευθῇ τοῦ λοιποῦ νὰ κτίζονται κρεω· πωλεῖα καὶ φούροι κατὰ τὸ βάρβαρον σύστημα. Αἱ ἄβραι Αἰθίδες καὶ οἱ μιμοναπτικοὶ Αἰθοὶ δέν συ· χαίνονται νὰ τρώγουν τὸ ψωμί τὸ ὅποῖον ἦλθεν εις ἐπα· φήν μὲ τὸν μπεζαχιᾶ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖον ὁ κάθε γαβριᾶς βάζει τὸ βρωμερὸ πόδι του, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖον ὁ φούρ· ναρος μακαρίως κοιμᾶται τὰ καλοκαιριὰ μεσημέρια, ἀφί· νων νὰ στραγγίξῃ ὅλον τὸ ὑγρὸν τοῦ καθίδρου σώματός του; Ἀλλ' ὡς ἐπανελθόμεν εις τὰ ateliers. Ναί: πρέ· πει νὰ κτισθοῦν: πρέπει. Δέν ὑπάρχει φόβος νὰ μείνουν ἀνοικίαστα. Ἀς κτισθοῦν δι' ὅλα τὰ βα'άντια: μικρὰ καὶ μεγάλα, χωρὶς ἢ μὲ ἐν ἡ δύο δωμάτια, ἢ καὶ μὲ ὀλόκληρον κατοικίαν ἀκόμη. Αὐτὰ τὰ τελευτάτα ἐπιζη· τοῦνται πολὺ ἀπὸ τὰς Παρισινὰς διὰ νὰ τὰ κάμουν σα· λόντα. Τὸ φῶς καθὼς ἔρχεται ἤρεμα ἀπὸ ὑψηλὰ κάμει τὰ πρόσωπα νὰ φαίνονται ὀραδιότερα. Αἱ Αῖθῆναίαι ποῦ μιμοῦνται τόσο τὰς Παρισινὰς θὰ τὰ ἐπιζητοῦν καὶ αὐταὶ ὅταν μάθουν ὅτι εἶναι πολὺ τῆς μόδας. Ναί, δέν θὰ χάσουν οἱ κάτοχοι ateliers. Λοιπὸν φωνάξ ατε, ἐνεργήσατε, πείσατε.

Ἐάν κατορθώσῃτε τι, θὰ εἶσθε ἀξίως νὰ σᾶς στήσω· μεν ἀνδριάντα. Θὰ προσφέρω πρώτη τὸν ὀβολόν μου, δέν πιστεύω κανεὶς καλλιτέχνης ν' ἀορηθῇ νὰ μὲ μιμηθῇ.

Ἐλπίζονσα ὅτι θὰ λάβετε τὸ ζήτημα ἐπὶ πολὺ σοβαρὰν ἔποψιν, διατελῶ μετ' ἀπέλρου ὑπολήψεως.

Μία καλλιτέχνης

ΥΠΕΡΙΟΡΙΟΣ ΖΩΗ

Κηφηδιά. Έν μέσῳ δύο καβαλλιέρων

Βάθεια. Μεταμεσονύκτιος πατινάδα